

UWAGI W RAMACH UZGODNIENÍ Z KOMISJĄ WSPÓLNĄ RZĄDU I SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Informacja o projekcie:

Tytuł	Ustawa o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027
Autor	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
Projekt z dnia	8 września 2021 r.

Informacje o zgłaszającym uwagi:

Osoba do kontaktu	Tomasz Fijolek - t.fijolek@metropolie.pl
Organizacja samorządowa	Unia Metropolii Polskich

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (np. art., nr str., rozdział)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko resortu	Odniesienie do stanowiska resortu
1.	Brak zapisów dot. desygnacji	Ewentualne uzupełnienie zapisów dot. desygnacji.	Warunkiem rozpoczęcia finansowej realizacji programu operacyjnego było uzyskanie w perspektywie finansowej 2014-2020 przez m.in. instytucje zarządzające, pośredniczące, wdrażające desygnacji. Czy w perspektywie 2021-2027 nie będzie konieczne przejście ww. procesu?	Wyjaśnienie: Przepisy unijne dla perspektywy 2021-2027 nie wymagają desygnacji.	
2.	Przepisy ogólne; Art. 2; pkt. 20	Projekt – przedsięwzięcie zmierzające do osiągnięcia założonego celu określonego wskaźnikami, z określonym początkiem i końcem realizacji, zgłoszone do objęcia albo objęte finansowaniem UE jednego z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności albo Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji w ramach programu.	Dodanie „, ,” ponieważ fundusze strukturalne i Fundusz Spójności to odrębne fundusze.	Uwaga uwzględniona	
3.	Rozdział 1 Art. 2 pkt 25)	W ustawie rozporządzenie KE nazywa się ogólnym, natomiast powszechnie używa się określenia „ramowe”.	Proponuje się ujednolicenie nazewnictwa funkcjonującego na oficjalnych stronach związanych z funduszami.	Wyjaśnienie: Przepis analogiczny do obowiązującego w obecnej perspektywie, nie budził wątpliwości.	

4.	Rozdział 2 Art.5 ust 1.	W katalogu instytucji wskazanych do konsultacji wytycznych i zmian nie ujęto Instytucji Pośredniczących, które de facto poprzez IZ otrzymują do konsultacji wytyczne, natomiast ze względu okres 14 dni jaki przewiduje ustawa na ewentualne uwagi, ten czas dla najbardziej zainteresowanych się skraca, w efekcie na analizę wytycznych czy zmian jest 1-2 dni.	Takie rozwiązanie pozwoli wszystkim zainteresowanym przekazać swoją opinię w sprawie wytycznych, czy też zmian, w takim samym czasie.	Wyjaśnienie. Proponowane rozwiązanie jest powieleniem rozwiązania obecnego. IP powinny otrzymać projekt i zgłosić uwagi za pośrednictwem IZ, która ma obowiązek zadbać o spójność opinii przekazywanej ze strony danego programu.	
5.	Art. 5 ust. 4	Należy rozważyć wydłużenie terminu do 21 dni.	W przypadku Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego konieczne jest skoordynowanie pracy poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego. Aby móc przygotować materiał rzetelnie, potrzebny jest dłuższy minimalny czas niż 14 dni.	Wyjaśnienie: Przepis nie wymaga opiniowania przez KWRiST.	
6.	Art. 8 oraz art. 9	Należy uzupełnić Dz. U. dotyczący ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.		Wyjaśnienie: Projektowany zapis jest zgodny z Zasadami Techniki Prawodawczej. Publikator ustawy o finansach publicznych został wskazany w art. 2 pkt 4 lit. a.	
7.	Rozdział 4, ust.7	Dodatkowo należy zaznaczyć certyfikację wydatków wykazywanych we wnioskach o dofinansowanie złożonych przez Beneficjentów.		Uwaga niezrozumiała. Jeśli chodzi o zadania IZ, katalog jest otwarty.	
8.	Rozdział 4 Art. 14. 1.	Obecna perspektywa pokazała, że nie do końca wiadomo, jakie są efekty pracy rzecznika, w związku z powyższym należałoby raczej zorganizować jego pracę inaczej lub zrezygnować z takiej funkcji w tej formie.	Rzecznik powinien być instytucją niezależną od instytucji zarządzającej. Mógłby pełnić rolę arbitrażu / mediacji w sprawach spornych z IP/IZ wówczas jego praca rzeczywiście mogłaby przynieść korzyści. Biorąc pod uwagę liczbę spraw prowadzonych	Wyjaśnienie: W ocenie projektodawcy, uwaga niezasadna. Dotychczasowe doświadczenia pokazują, że w ramach poszczególnych	

			przez rzecznika w stosunku do liczby realizowanych projektów, do rozważenia także jest rezygnacja z tej funkcji – środki mogłyby być wykorzystane w bardziej efektywny sposób.	programów w wielu przypadkach beneficjenci skutecznie korzystali z pomocy Rzeczników.	
9.	Art. 16 ust. 2 pkt 3	W pracach komitetu monitorującego powinni uczestniczyć z prawem głosu przedstawiciele instytucji terytorialnych (ZIT).	Art. 6 wniosku do Rozporządzenia ogólnego wskazuje m.in. władze miejskie i inne organy publiczne. Natomiast nie reguluje udziału władz ZIT. Konieczne jest uwzględnienie w pracach komitetu monitorującego podmiotów będących przedstawicielami instytucji terytorialnych.	Wyjaśnienie: Przepisy określają ogólnie skład KM. Natomiast art. 17 ust. 3 daje możliwość w zależności od charakterystyki programu zapraszać inne podmioty, w tym w przypadku realizowania instrumentów terytorialnych, także władze ZIT.	
10.	Art. 17 ust. 1	Należy wskazać uregulowanie trybu zgłaszania władz miejskich.	Określono tryb zapraszania dla podmiotów wskazanych w art. 17. Brakuje informacji na temat uwzględnienia władz miejskich - art. 16 wspomina o odniesieniu się do artykułu 8 rozporządzenia ogólnego, a ten wprost wskazuje władze miejskie.	Wyjaśnienie: Art. 16 ust. 2 stanowi odzwierciedlenie postanowień art. 39 ust. 1 rozporządzenia ogólnego. Kolejne przepisy ustawy rozwijają to postanowienie wskazując, jakie są sposoby realizacji obowiązku wskazanego w art. 16 ust. 2 tzn. wymaganego udziału partnerów w składzie KM. Z tego względu art. 16 ust. 2 mówi o obowiązku włączenia partnerów natomiast art. 17 ust. 3 daje dowolność w doborze konkretnych podmiotów. Dlatego jeśli IZ uzna, że władze miejskie powinny	

				być włączone do KM art. 17 ust. 3 daje im taką możliwość.	
11.	Rozdział 6 Art. 23. 1.	Procentowy udział środków współfinansowania krajowego z budżetu państwa w wydatkach kwalifikowalnych ma w tym artykule skomplikowaną definicję, prościej byłoby napisać wprost o maksymalnej, procentowej jej wysokości.		Uwaga nieuwzględniona ze względu na zróżnicowane - w zależności od funduszu oraz kategorii regionu - poziomy dofinansowania nie jest możliwe wskazanie jednej procentowej wartości. Podobny przepis obowiązuje w perspektywie 2014-2020 i nie budzi większych wątpliwości.	
12.	Rozdział 7 Kontrola i nieprawidłowości	W ustawie brakuje zapisu, który mówi o tym, że wyniki kontroli przeprowadzonej przez Prezesa UZP w ramach zamówienia ujętego w danym projekcie powinny być respektowane przez IZ/IP. Dochodzi do podwójnego kontrolowania tego samego postępowania. IZ/IP w przypadku kontroli takiego postępowania przez inny organ, w tym UZP, powinno kontrolować tylko ten zakres, który nie obejmuje samego postępowania.	Podwójne kontrolowanie danego postępowania najczęściej dotyczy kosztownych inwestycji i przedłuża czas rozpoczęcia projektu, co wpływa na płynność finansową całego projektu, co przy dużych inwestycjach ma niebagatelne znaczenie i przekłada się na budżet całej organizacji np. gdy inwestorem jest JST.	Uwaga nieuwzględniona. Kontrole Prezesa UZP dotyczą zgodności realizowanego zamówienia z ustawą, natomiast kontrole Instytucji Zarządzających rozszerzone są o aspekt zgodności z regułami kwalifikowalności wydatków. Z tego względu, opieranie się <u>wyłącznie</u> na wynikach kontroli Prezesa UZP należy uznać za niewystarczające w procesie poświadczania wydatków do KE.	
13.	Art. 25 ust. 8 pkt. 3	Proponuje się dokonać zmiany w zapisach w zakresie wymogu sporządzania zestawień i obliczeń na potrzeby kontroli.	Należy zwrócić uwagę na nadmiarowy charakter regulacji na poziomie ustawy w tym zakresie. Jednocześnie, należy zauważyć, że sporządzanie dodatkowych dokumentów na potrzeby kontroli, tj. zestawień lub obliczeń stanowi nadmierne obciążenie beneficjenta, który w trakcie kontroli wykonuje także obowiązki bieżące. Zespół	Uwaga nieuwzględniona. Wykonanie niektórych zestawień i obliczeń jest możliwe do sprawnego wykonania dla pracowników podmiotu kontrolowanego, dysponującego często	

			Kontrolny powinien samodzielnie opracowywać materiały pomocnicze na podstawie otrzymanych/okazanych dokumentów projektowych.	dostępem do narzędzi pozwalających na wygenerowanie danych jednym kliknięciem, podczas gdy kontroler musi poświęcić na te same czynności, prowadzone na bazie udostępnianych dokumentów wiele godzin/dni. Z punktu widzenia sprawności przeprowadzania kontroli (i skrócenia czasu jej wykonywania) nie powinno się takiego zapisu w projekcie ustawy traktować automatycznie jako nadmiarowego.	
14.	Rozdział 7 Art. 25. Ust. 9	Niezrozumiały jest ten zapis i nie wiadomo czemu ma służyć. Należałoby dokładniej określić cel i zasady przekazywania kontrolującym dokumentów nie związanych z wydatkami kwalifikowalnymi.	W interesie beneficjenta jest zatwierdzenie wydatków kwalifikowanych, w związku z powyższym, jeśli beneficjent uzna, że w tym celu konieczne jest przedstawienie dokumentów niezwiązanych z realizacją projektu to to zrobi, nie potrzebuje do tego nakazu ujętego w przepisach ustawy. Taki zapis może prowadzić do nadużyć ze strony kontrolujących, bo nie jest jasno określone czy kontrolujący musi uzasadnić swoje żądanie lub w jakich okolicznościach taka sytuacja może nastąpić.	Uwaga nieuwzględniona. Nie jest to artykuł nowy. Znane są już okoliczności z ostatnich 7 lat, kiedy był stosowany. Mianowicie, dla potwierdzenia kwalifikowalności uczestników projektów współfinansowanych z EFS konieczny był np. dostęp instytucji wdrażającej do dokumentów ZUSowskich, które chociaż nie stanowiły dokumentacji projektowej potwierdzały kwalifikowalność wydatków w projekcie (uczestnika). Jak do tej pory – uprawnienie kontrolerów nie prowadziło do nadużyć kompetencji /	

				uprawnień ustawowych.	
15.	Rozdział 7 Art. 25. Ust. 11	Wg tego zapisu kontrolujący mogą korzystać z nowych technologii, natomiast jest to określenie bardzo szerokie i narzędzia, które może kontrola wykorzystać, są możliwe do zdefiniowania.	Proponuje się wymienić konkretne narzędzia lub wskazać, gdzie opis / lista tych narzędzi się znajdzie (np. wytyczne).	Uwaga uwzględniona. Doprecyzowano art. 25 ust. 15 projektu ustawy, dookreślając rodzaj stosowanych w kontroli narzędzi.	
16.	Rozdział 8 Art. 28. ust. 6.	Proponuje się wydłużyć okres docelowy osiągnięcia wskaźników rezultatu.	Okres osiągnięcia docelowej wartości wskaźników rezultatu jest taki sam jak okres osiągnięcia wskaźników produktu (2029 r.). Z uwagi na fakt, iż niektóre wskaźniki rezultatu są możliwe do osiągnięcia w rok po rzeczowym zakończeniu projektu (osiągnięciu wskaźników produktu) – rok 2029 wydaje się być niemożliwy dla docelowego osiągnięcia wskaźników rezultatu.	Uwaga nieuwzględniona. Wartość docelowa dla wskaźników produktu i rezultatu na poziomie programu powinna być ustalona na koniec 2029 r. Wynika to, z art. 8 ust. 2 Rozporządzenia PE i Rady (2021/1058) z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie EFRR i FS.	
17.	Art. 28 ust. 7	Zapis nieprecyzyjny i wydaje się zbyt restrykcyjny. Konieczne jest doprecyzowanie czy niewykonanie wskaźnika pośredniego na 2024 również skutkuje przesłanką do stwierdzenia nieprawidłowości.	Wskazano, że niewykonanie wskaźnika (uwzględniając zapis całego art. mowa jest zarówno o wskaźniku: kluczowym, produktu jak i rezultatu) może stanowić przesłankę do stwierdzenia nieprawidłowości indywidualnej. Dotychczas (2014-2020) nieosiągnięcie, niezrealizowanie lub niezachowanie wskaźników produktu i/lub rezultatu stanowiło przesłankę do ewentualnego zastosowania mechanizmu zwrotu dofinansowania obliczonego zgodnie z regułą proporcjonalności. Ponadto zmiana wskaźnika (wynikająca z obiektywnych okoliczności, niezawiniona przez beneficjenta), uregulowana aneksem do umowy o dofinansowanie, gwarantowała, że sankcje nie mogły być zastosowane: „...nie może skutkować nałożeniem korekty finansowej jeśli jest niezawiniona przez beneficjenta lub wnioskodawcę.,”	Uwaga nieuwzględniona. Nieosiągnięcie wskaźnika może stanowić przesłankę do stwierdzenia nieprawidłowości – taki zapis na poziomie ustawy wdrożeniowej istniał również w perspektywie 2014-2020. Proponujemy zachowanie podobnego podejścia jak w perspektywie 2014-2020.	

			Konieczne doprecyzowanie dla wykluczenia możliwości różnych interpretacji zapisów ustawy.		
18.	Rozdział 11 Wsparcie warunkowe Art. 33. 1.	Wskazany artykuł z rozporządzenia mówi jedynie o tym, że taka możliwość jest i na jakich warunkach się dokonuje zwrotu, natomiast ustawa powinna doprecyzować czym jest ten wkład finansowy.	Proponowane rozwiązanie wymaga doprecyzowania czy wsparcie warunkowe może być wkładem własnym beneficjenta, kto i w jakich okolicznościach będzie mógł o ten wkład zawnieć, jakie trzeba będzie spełnić warunki lub wskazać, gdzie takie szczegóły się znajdują (wytyczne, regulamin konkursu itp.).	Wyjaśnienie: Wsparcie warunkowe jest jedną z form finansowania projektów. Wkład beneficjenta wnoszony jest na zasadach ogólnych.	
19.	Rozdział 12 Szczególne instrumenty realizacji programów Art. 34. Ust. 3	Zaproponowany zapis jest niezrozumiały.	Zasięg terytorialny musi wynikać ze strategii woj. i musi mieć pozytywną opinię ministra, ale może być zmieniony uchwałą woj., to w takim razie co z tą opinią ministra, jeśli się zmieni zasięg terytorialny, musi być ponowna opinia pozytywna? Co ze strategią województwa? Czy też musi się zmienić?	Wyjaśnienie: Domyślnie obszar realizacji ZIT powinien być zgodny z delimitowanym w SRW zasięgiem terytorialnym danego MOF. W przypadku konieczności zmiany tego zasięgu na potrzeby realizacji ZIT 2021-2027 lub braku takiej delimitacji w SRW, istnieje możliwość zmiany zasięgu terytorialnego MOF drodze uchwały zarządu województwa, po uprzednim pozytywnym zaopiniowaniu przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego. Rekomendowane jest aby w uzasadnieniu do zmiany zasięgu terytorialnego MOF wskazane było zobowiązanie do przyszłej jego korekty w SRW.	
20.	Art. 34 ust. 6 pkt 3	Proponuje się usunąć cały pkt 3): „3) opracowanie i uchwalenie strategii	Niezrozumiałe jest wskazanie daty 31-12-2025.	Uwaga nieuwzględniona. Wprowadzenie odroczenia spełnienia warunku	

		<p>rozwoju ponadlokalnego, o której mowa w art. 10g ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, w przypadku miejskiego obszaru funkcjonalnego, o którym mowa w ust. 2, miasta będącego siedzibą władz samorządowych województwa lub wojewody do dnia 31 grudnia 2025 r.”</p>	<p>Jest to termin związany z brakiem aktualizacji strategii województwa. W przeciwnym razie niniejsza data jest bezprzedmiotowa.</p> <p>Ponadto wprowadza istotne zakłócenie – w kontekście momentu rozpoczęcia wdrażania projektów, które miałyby wynikać z tejże Strategii.</p>	<p>przygotowania przez MOF OW strategii rozwoju ponadlokalnego wynika z uwzględnienia uwag Związków ZIT MOF OW, które wskazywały na trudności w przygotowaniu tej strategii jako dokumentu dostępnego dla przewidzianego wsparcia, m.in. argumentując to jego niedawnym wprowadzeniem do porządku prawnego. W związku z powyższym, opierając się na takich samych rozwiązaniach dla obowiązku aktualizacji strategii rozwoju województwa przez samorząd wojewódzki, zdecydowano o wprowadzeniu takiego samego terminu na przygotowanie strategii rozwoju.</p> <p>W przypadku Związku ZIT MOF OW, który nie zdecyduje się przygotować strategii rozwoju ponadlokalnego przed rozpoczęciem wdrażania ZIT, konieczne będzie przygotowanie w pierwszej kolejności strategii ZIT na podstawie, która umożliwi wdrażanie instrumentu.</p>	
--	--	---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--

				Jednocześnie przepisy ustawy nie wskazują sankcji za niedotrzymanie terminu odroczenia ww. warunku.	
21.	Art. 34 ust 6 pkt.3.	<p>Wykreślenie art. 34 ust. 6 pkt 3 z ustawy i przeniesienie tych regulacji do ustawy o samorządzie gminnym poprzez dokonanie odpowiedniej nowelizacji jej zapisów.</p> <p>Ew. zmiana jego brzmienia, tak aby było jasne, że posiadanie strategii rozwoju ponadlokalnego staje się „warunkiem realizacji ZIT” od 1 stycznia 2026 r.</p>	<p>Obecna forma wprowadzenia obowiązku opracowania i uchwalenia strategii rozwoju ponadlokalnego przez Związki ZIT obejmujące miejskie obszary funkcjonalne miast wojewódzkich może rodzić wątpliwości.</p> <p>Procedowana ustawa co do zasady ma wejść w życie 14 dni od jej ogłoszenia – ww. przepis nie jest w żaden sposób odroczone. Co za tym idzie opracowanie i uchwalenie strategii rozwoju ponadlokalnego stanie się „warunkiem realizacji ZIT” w 14 dni po ogłoszeniu ww. regulacji, co jak wszystko wskazuje nie jest intencją projektodawców.</p> <p>Należy jasno wskazać, że po spełnieniu warunków określonych w punktach 1 (powołanie Związku ZIT) i 2 (przygotowanie i uchwalenie Strategii ZIT) Związki ZIT miast wojewódzkich będą miały możliwość wdrażania ZIT, a obowiązek wynikający z punktu 3 jest odłożony do 31 grudnia 2025 r. (obecne brzmienie tego przepisu nie jest w tej kwestii jednoznaczne).</p> <p>Dodatkowo w przypadku decyzji o pozostawieniu regulacji związanej z obowiązkiem posiadania strategii rozwoju ponadlokalnego w przepisach dot. wdrażania ZIT należałoby się zastanowić nad jasnym określeniem konsekwencji braku opracowania i uchwalenia strategii rozwoju ponadlokalnego w przewidzianym terminie dla procesu wdrażania instrumentu ZIT.</p> <p>Z ww. względów optymalne wydaje się, aby obowiązek opracowania strategii rozwoju ponadlokalnego dla miejskich obszarów funkcjonalnych miast wojewódzkich został</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Patrz: odpowiedź na uwagę nr 20.</p>	

			<p>określony w ustawie o samorządzie gminnym (np. jako art. 10g ust. 1a). Należy przy tym zadbać o wprowadzenie odpowiedniego przepisu przejściowego, który ustalałby odpowiedni termin graniczny dla jego spełnienia.</p> <p>Ponadto taka regulacja pozwoli na oderwanie Strategii Rozwoju Ponadlokalnego od kwestii wdrażania instrumentu ZIT, który jest jednym z wielu dostępnych mechanizmów jej wdrażania.</p>		
22.	Art. 34 ust. 11	<p>Proponuje się modyfikację i uzupełnienie treści zapisów i przyjęcie brzmienia: podmioty, o których mowa w ust. 5, biorą udział w wyborze do dofinansowania operacji, o którym mowa w art. 29 rozporządzenia ogólnego, wynikających ze strategii ZIT udział w procesie wyboru projektów do dofinansowania oraz współpracy na etapie przygotowywania kryteriów wyboru projektów.</p>	<p>Zapis art. 34 ust. 11 wskazuje, że związek ZIT bierze udział w wyborze do dofinansowania projektów, wyłącznie poprzez umieszczenie listy projektów w Strategii ZIT, co nie zapewnia de facto udziału w ocenie i wyborze do dofinansowania projektów. Istotne jest, aby umożliwić podmiotom, o których mowa w ust. 5 udział w procesie wyboru projektów w tym ocenie projektów. Dodatkowo, pojęcie „projektu” jest pojęciem węższym od operacji (które może dotyczyć grupy projektów), w związku z czym niemożliwe będzie de facto ujęcie w Strategii ZIT projektów przewidzianych do wyboru do dofinansowania w trybie konkursowym z uwagi na chronologię działań: najpierw tworzona jest Strategia ZIT, a dopiero na jej podstawie mogą być organizowane konkursy/nabory wniosków.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniana.</p> <p>Zapis wynika bezpośrednio z art. 29 rozporządzenia ogólnego i należy go rozumieć, że w przypadku gdy strategia zawiera listę projektów (wykaz operacji), warunek udziału w wyborze projektów należy uznać za spełniony.</p> <p>Powyższa lista może zawierać również wiązki projektów, które składają się z pojedynczych projektów, które następnie zostaną zgłoszone do właściwych dedykowanych naborów, również w procedurze konkurencyjnej.</p> <p>Na ten moment Komisja nie zgłosiła w ramach roboczych negocjacji projektu UP zastrzeżeń do powyższego podejścia. Kwestie te zostaną dodatkowo doprecyzowane w wskazanym w projekcie UP 2021-2027 dokumencie</p>	

				zewnątrznym pn. „Zasady realizacji instrumentów terytorialnych”.	
23.	Art. 34 ust. 11 i ust. 14 pkt. 3	W przypadku utrzymania dotychczasowego brzmienia ust. 11 wymagane jest doprecyzowanie pojęcia „lista projektów” i jaki zakres informacji ustawodawca ma na myśli używając tego sformułowania.	<p>W obu zapisach mowa jest o liście projektów w ramach Strategii ZIT, przy czym nie jest określone co jest rozumiane pod tym pojęciem.</p> <p>Ustawa nie wyjaśnia ponadto czy na podstawie strategii ZIT będą mogły być dofinansowane projekty nie ujęte na liście w tej Strategii, tj. w trybie konkursowym.</p>	<p>Wyjaśnienie:</p> <p>w ramach instrumentu ZIT dofinansowanie będą mogły uzyskać jedynie projekty (zintegrowane) wynikające ze strategii ZIT i umieszone w niej na liście projektów, które następnie wraz z całą strategią uzyskają pozytywną opinię właściwej IZ w zakresie możliwości finansowania z programu. Tylko takie projekty będą uprawnione do startowania w dedykowanych ZIT naborach.</p> <p>Szczegóły dotyczące tworzenia listy projektów zostaną opisane w wskazanym w projekcie UP 2021-2027 dokumencie zewnętrznym pn. „Zasady realizacji instrumentów terytorialnych”</p>	
24.	Art. 34 ust. 12	Należy zmodyfikować zapis dot. określenia sposobu wyboru projektów.	Zapis zawiera istotny błąd logiczny. Strategia ZIT ma być podstawą do umożliwienia współfinansowania projektów. W przypadku określenia, że projekty te będą wybierane w trybie konkursowym, oznaczałoby to, że najpierw należy ogłosić konkurs, wybrać projekty do dofinansowania, a następnie wpisać je do Strategii ZIT, aby utworzyły one „listę projektów”, bo oczywistym jest, że tytuły ww. projektów nie będą mogły być znane przed złożeniem wniosków przez	<p>Uwaga niezasadna.</p> <p>Podobnie jak w perspektywie 2014-2020 będzie możliwe wpisanie na listę projektów w strategii ZIT projektów wybieranych w trybie konkurencyjnym. Umieszczenie projektu na liście będzie warunkiem dostępowych do wzięcia</p>	

			Beneficjentów w ramach danego konkursu.	udziału w takim naborze	
25.	Art. 34 ust. 14 pkt. 2	Zastosowane pojęcie „wykorzystane podejście zintegrowane” wymaga doprecyzowania.	<p>Na gruncie obecnej ustawy w zapisach dot. instrumentu ZIT brak jest wymogów dot. opisanego w Strategii ZIT „zastosowanego podejścia zintegrowanego”.</p> <p>W projekcie ustawy wyraźnie mowa jest, iż w szczególności ten aspekt powinien być opisany w Strategii ZIT, stąd wydaje się, iż powinien on być bardziej precyzyjnie określony, choćby poprzez odesłanie do być może definicji z innych dokumentów.</p>	<p>Wyjaśnienie:</p> <p>Szczegóły dotyczące podejścia zintegrowanego zostaną opisane w wskazanym w projekcie UP 2021-2027 dokumencie zewnętrznym pn. „Zasady realizacji instrumentów terytorialnych”</p>	
26.	Art. 34 ust. 14 pkt. 2	Doprecyzowania wymaga miejsce strategii ZIT w systemie dokumentów strategicznych.	<p>Dość niejasne jest miejsce dokumentu pn. „strategia ZIT” w systemie dokumentów strategicznych. Ze względu na ograniczony zakres oddziaływania i cele realizacji ZIT (obszary wskazane w projekcie UP lub ustalone z właściwą IZ programu regionalnego) dokument ten jest właściwie dokumentem wdrożeniowym, a nie strategicznym. Wskazuje na to fakt, że, zgodnie z zapisami obecnego projektu ustawy, oczekiwane wskaźniki rezultatu i produktu, osiągnięte docelowo dzięki realizacji działań przewidzianych w ramach „strategii ZIT”, mają być powiązane z realizacją właściwego programu. Czyli w dużej mierze jest to instrument służący wdrożeniu strategii rozwoju województwa i danego programu regionalnego (aczkolwiek warunkujący realizację niektórych projektów z poziomu krajowego). Taką rolę ww. dokumentu wydaje się też potwierdzać również nazwa używana w poprzedniej wersji projektu ustawy (sierpień 2020), gdzie był on nazwany „planem działań ZIT”. Użycie nazwy „strategia” niestety może wprowadzać w błąd w rozumieniu charakteru i celu użycia ZIT, które są <u>instrumentem</u> wspierającym współpracę między samorządami przy użyciu funduszy unijnych.</p>	<p>Uwaga niezasadna.</p> <p>W art. 34 ust. 16 wskazano, że Do strategii ZIT nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.</p>	

27.	art. 34 ust. 14 pkt. 3	<p>Proponowane brzmienie: <i>„listę operacji wraz z informacją na temat sposobu ich wskazania”.</i></p>	<p>Proponowany zapis jest zgodny z postanowieniami art. 29 rozporządzenia ogólnego, który stanowi, że <i>Strategie terytorialne mogą również zawierać wykaz operacji, które mają być wspierane.</i> Operacje, zgodnie z art. 2 pkt 4 przywołanego rozporządzenia można traktować szerzej niż jako projekt w rozumieniu konsultowanego projektu ustawy. Ponadto mając na uwadze, zapisy art. 34 ust. 12, wprowadzenie do Strategii ZIT listy projektów nie daje jakiegokolwiek gwarancji ich wyboru do dofinansowania. Jak w rozumieniu ustawodawcy powiązać takie rozwiązanie z zastosowaniem trybu konkursowego?</p> <p>Ponadto należy zauważyć, że szczegółowe zakresy projektów są dookreślane na etapie ogłoszenia warunków dla poszczególnych naborów. Kryteria wyboru projektów, będą wypracowywane na późniejszym etapie wdrożenia Umowy Partnerstwa i Programów niż etap opracowania Strategii.</p> <p>Należy również zauważyć, że umieszczenie w Strategii Terytorialnej (w rozumieniu art. 29 ust 1 rozporządzenia 2021/1060) listy operacji jest alternatywną formą udziału „podmiotów terytorialnych” w wyborze projektów (zapis a art. 29 ust 3, tj. <i>W przypadku gdy strategia terytorialna nie zawiera wykazu operacji, które mają być wspierane, odpowiednie instytucje lub podmioty terytorialne dokonują wyboru operacji lub biorą udział w takim wyborze</i>). Przedkładane w projekcie zapisy marginalizują udział Związków ZIT w procesie wyboru projektów, tworzą wewnętrznie niespójny a wręcz sprzeczny mechanizm wdrożenia instrumentu jakim jest ZIT i są w naszej opinii niezgodne z przywoływanym rozporządzeniem.</p>	<p>Patrz: odpowiedź na uwagę nr 22.</p>	
28.	art. 34 ust. 14 pkt. 6	<p>Doprecyzowania wymagają wymogi względem Związku ZIT w odniesieniu do wskazanego przepisu.</p>	<p>Zgodnie z zapisami art. 8 ust. 2 Rozporządzenia 2021/1060 z 24 czerwca 2021 r. „Partnerstwo ustanowione na mocy ust. 1 niniejszego artykułu działa zgodnie z zasadą wielopoziomowego</p>	<p>Wyjaśnienie: Opis procesu zaangażowania partnerów społeczno-</p>	

			<p>zarządzania i podejściem oddolnym. Państwo członkowskie angażuje partnerów, o których mowa w ust. 1, w przygotowanie umowy partnerstwa, a także w cały proces przygotowywania, wdrażania i ewaluacji programów, w tym poprzez udział w komitetach monitorujących zgodnie z art. 39.”</p> <p>Wynika z tego, że zgodnie z tymi zapisami proces zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwych podmiotów reprezentujących różne instytucje/grupy społeczne jest realizowany podczas całego procesu przygotowania systemu wdrażania, a potem już samego wdrażania działań finansowanych z funduszy unijnych. Konsultacjom podlegał obecny projekt Umowy Partnerstwa, obecnie trwa proces konsultacji projektu „Programu Regionalnego: Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027”, jak również projektu „Strategii rozwoju województwa mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze”. Dokument pn. „Strategia ZIT” powinien być co do zasady zgodny z UP, programem regionalnym oraz strategią rozwoju województwa, jest bowiem z założenia instrumentem realizującym działania wynikające z ww. dokumentów.</p> <p>Należy zatem doprecyzować wymogi względem Związku ZIT w odniesieniu do wskazanego zapisu, skoro treść „Strategii ZIT” z natury rzeczy będzie ograniczona i warunkowana zapisami ww. dokumentów, które były/są już szeroko konsultowane.</p> <p>Jak w rozumieniu ustawodawcy powinien wyglądać proces „zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwe podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie (...)” w odniesieniu do dokumentu o tak okrojonym zakresie, który musi być zgodny: 1/ z dokumentami wyższego, opracowanymi po uwzględnieniu lub rozpatrzeniu uwag zgłoszonych podczas konsultacji</p>	<p>gospodarczych (...) został szczegółowo opisany w projekcie Umowy Partnerstwa 2021-2027, pozytywnie zaopiniowanej przez KWRiST.</p>	
--	--	--	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--

			rzędu; 2/ decyzją Zarządu Województwa, będącego instytucją zarządzającą programem regionalnym?		
29.	Art. 34 ust. 15	Należy doprecyzować zapisy dotyczące Strategii ZIT oraz Strategii rozwoju ponadlokalnego.	<p>Strategia ZIT nie wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, określonej w art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247, 784, 922 i 1211), ale Strategia rozwoju ponadlokalnego, o której mowa w art. 10g ustawy o samorządzie gminnym wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.</p> <p>Należy wyraźnie zaznaczyć różnice w realizacji dwóch strategii dotyczących ZIT-ów.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Zapis nie wymaga doprecyzowania. Kwestie dotyczące strategii ponadlokalnej i jej oceny środowiskowej wynikają z przepisów innych ustaw.</p> <p>Strategia rozwoju ponadlokalnego, o której mowa w art. 10g ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, jest strategią rozwoju w rozumieniu uzppr. Strategii ZIT można nie sporządzać w przypadku, gdy obowiązuje strategia rozwoju ponadlokalnego, o której mowa w art. 10g ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, i strategia rozwoju ponadlokalnego spełnia określone warunki. Nie oznacza to jednak wyłączenia strategii ponadlokalnej z przepisów dotyczących procedury sporządzania ponadlokalnej strategii, w tym z przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, określonej w art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o</p>	

				środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.	
30.	Art. 34 ust. 15, strona 35	<p>Zapisy w art. 34, ust. 15 są mylące.</p> <p>Proponuje się ich przereformowanie z uwagi na zaproponowany zapis w art. 34. ust. 8</p> <p>„Strategii ZIT można nie sporządzać w przypadku, gdy dla miejskiego obszaru funkcjonalnego, o którym mowa w ust. 2, obowiązuje strategia rozwoju ponadlokalnego, o której mowa w art. 10g ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, obejmującą miejski obszar funkcjonalny, pod warunkiem, że strategia rozwoju ponadlokalnego zawiera elementy, o których mowa w ust. 14.”.</p>	<p>W przypadku, gdyby rolę Strategii ZIT pełniła strategia rozwoju ponadlokalnego przepisy proponowane w przedmiotowym art. 34 nie miałyby zastosowania.</p> <p>Niezrozumiałym jest różnicowanie tych dwóch dokumentów w kontekście <i>ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko</i>.</p> <p>Przepisy w takim zestawieniu różnicują również obydwie formy partnerstwa: ZITY wojewódzkie, a ZITy miast tracących funkcje społeczno-gospodarcze.</p> <p>Należy rozważyć pozostawienie wyłącznie <i>Strategii ZIT</i> jako dokumentu, który jest wymagany jako dokument obligatoryjny dla ustawy o zasadach realizacji zadań ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027.</p> <p>Nie należy wprowadzać zamieszania legislacyjnego dla dwóch dokumentów, których podstawa prawna wynika z zupełnie innego aktu prawnego, tj. ustawy o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw.</p>	Patrz: uwaga nr 29.	
31.	Art. 34 ust. 16	Należy dodać zapisy dotyczące Strategii rozwoju ponadlokalnego.	<p>Do Strategii rozwoju ponadlokalnego stosuje się przepisy ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.</p> <p>W art. 34 należy wyraźnie wskazać wymogi dotyczące Strategii ZIT oraz Strategii rozwoju ponadlokalnego.</p> <p>Obecnie wykluczenia ustaw wskazano wyłącznie do</p>	<p>Uwaga niezasadna. Wymogi dla strategii zostały określone w art. 34.</p> <p>Jeżeli strategia rozwoju ponadlokalnego ma pełnić rolę strategii ZIT, oprócz wymagać określonych w</p>	

			Strategii ZIT, z pominięciem wskazań i wymogów dotyczących Strategii rozwoju ponadlokalnego, która jest wymagana dla ZIT-ów wojewódzkich.	ustawie o samorządzie gminnym musi spełniać wymagania z art. 34 dla strategii ZIT.	
32.	Art. 36 ust. 2	Zapis nieadekwatny dla IIT wdrażanych na podstawie Gminnych Programów Rewitalizacji.	Zgodnie z Umową Partnerstwa działania rewitalizacyjne będą jednymi z podstawowych przewidzianych do realizacji w ramach CP5, a podstawą strategiczną ich realizacji będą Gminne Programy Rewitalizacji. Zgodnie z ustawą o rewitalizacji za przygotowanie gminnych programów rewitalizacji, w tym wyznaczenie obszaru rewitalizacji odpowiadają samorządy lokalne – to te dokumenty powinny być źródłem „delimitacji” obszarów, na których będą wdrażane IIT, a nie obszary wyznaczone przez właściwą IZ.	Uwaga uwzględniona poprzez nadanie art. 36 ust. 2 brzmienia: 2. W ramach programu, IIT mogą być realizowane zgodnie z warunkami określonymi w umowie partnerstwa na obszarach wyznaczonych przez właściwą instytucję zarządzającą, a w przypadku działań z zakresu rewitalizacji, na obszarach wskazanych w gminnych programach rewitalizacji.	
33.	Art. 36 ust. 6	Błędne odesłanie (powinno być do art. 44)	Odesłanie powinno być analogiczne jak w przypadku instrumentu ZIT (art. 34 ust. 12).	Uwaga uwzględniona	
34.	Art. 36 ust. 7	Przepis nieadekwatny do dopuszczalnej formy porozumienia komunalnego.	Przepis powinien brzmieć analogicznie jak art. 34 ust. 13.	Uwaga uwzględniona poprzez nadanie art. 36 ust. 7 brzmienia: Strategia IIT oraz jej zmiany są przyjmowane przez radę gminy, radę powiatu albo w trybie właściwym dla wybranej formy współpracy, o której mowa w ust. 4	

35.	<p>Rozdział 12 Art. 36 ust. 8.</p> <p>„Strategia IIT określa w szczególności:</p> <p>3) listę projektów wraz z informacją na temat sposobu ich wskazania oraz powiązania z innymi projektami;”</p>	<p>Proponuje się zastąpienie listy projektów obszarami tematycznymi projektów bądź przedsięwzięciami strategicznymi.</p>	<p>Przystępując do realizacji IIT wnioskodawca musiałby dysponować z góry określoną listą projektów do realizacji w ramach tego instrumentu, podczas gdy pomysły na projekty rodzą się w miarę występujących potrzeb danego wnioskodawcy przy jednoczesnej konieczności analizy wykonalności danego projektu. Obligatoryjne ich przedwczesne określanie nie jest zasadne i spowodowałoby prawdopodobnie konieczność częstych zmian strategii a tym samym czasochłonnego procesu opiniowania jej przez właściwego Ministra do spraw rozwoju jak i Instytucję Zarządzającą.</p> <p>Wskazać natomiast można obszar tematyczny projektów bądź przedsięwzięcia strategiczne, które nakreślą przewidywane przez wnioskodawcę tematyczne ramy ich realizacji, jednak nie schodzi do poziomu szczegółowości poszczególnych projektów.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Patrz odpowiedź na uwagę nr 22</p>	
36.	<p>Art. 36 ust. 10 w związku z art. 36 ust. 9. w związku z ustawą o rewitalizacji.</p>	<p>Niejasny zbieg przepisów w stosunku do Gminnych Programów Rewitalizacji pełniących jednocześnie funkcję Strategii IIT.</p>	<p>Wyjaśnienia wymaga czy w zamierzeniu projektodawców Gminne Programy Rewitalizacji mają przechodzić dwukrotną ocenę – raz jako GPRy i drugi raz jako Strategii IIT oraz czy te procesy będą następować w tym samym czasie, czy będą rozłączne. Jeśli rozłączne, to co, jeśli w ramach procesu późniejszego wyniknie potrzeba wprowadzenia do dokumentu jakichś zmian? Czy będzie to sprawiać, że należy powtórzyć pierwszą ocenę?</p>	<p>Uwaga niezasadna. GPR są regulowane ustawą o rewitalizacji. Procedura sporządzania GPR nie przewiduje opiniowania ich projektów przez właściwą instytucję zarządzającą programem – w zakresie możliwości finansowania strategii IIT w ramach tego programu. Opinia ta dotyczy tylko GPR, które będą pełnić rolę strategii IIT.</p>	
37.	<p>Art. 39 ust.1</p>	<p>Wymaga doprecyzowania na czym polega różnica między „porozumieniem o partnerstwie” a „umową o partnerstwie”.</p>	<p>Wyjaśnienia wymaga (może w uzasadnieniu do ustawy?) jaka jest różnica między oboma „dokumentami”.</p>	<p>Wyjaśnienie: Przepis identyczny jak w obecnej perspektywie, nie</p>	

				budził dotychczas wątpliwości.	
38.	Rozdział 13 art. 39 ust. 8	Ustęp odwołuje się do konkretnego punktu z ustawy PZP, który z kolei odsyła do definicji kolejnej ustawy.	Warto uprościć zapis wpisując po prostu, że chodzi o jednostki sektora finansów publicznych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.	Wyjaśnienie: Przepis analogiczny do obowiązującego w obecnej perspektywie, nie budził wątpliwości.	
39.	Rozdział 13 Należy doprecyzować zapis art. 39 ust.10 „ <i>Stroną porozumienia oraz umowy o partnerstwie nie może być podmiot wykluczony z możliwości otrzymania dofinansowania</i> ”	(...) podmiot wykluczony z możliwości otrzymania dofinansowania ujęty w rejestrach dostępnych na stronach Ministerstwa, UOKIK lub uzupełnienie zapisu o kryteria wyłączenia/określenie jakie podmioty mogą być wykluczone z dofinansowania np. podmiot zagrożony, będący w trudnej sytuacji.	Możliwość sprawdzenia podmiotu, który może być potencjalnie wykluczony z dofinansowania.	Wyjaśnienie: Przepis identyczny jak w obecnej perspektywie, nie budził dotychczas wątpliwości.	
40.	Art. 39 ust.12	Brak określenia, co oznacza słowo „inicjujący”.	Praktyka realizacji projektów wskazuje, że często pomysłodawcą projektu nie jest partner wiodący, tylko jeden z docelowych partnerów projektu, który nie ma wystarczających zasobów do jego realizacji i szuka partnera wiodącego posiadającego zasoby i zainteresowanego realizacją projektu. W tym rozumieniu partner projektu go inicjuje – w związku z powyższym w ustawie powinna zostać dopuszczona możliwość realizacji projektów inicjowanych przez partnera.	Wyjaśnienie: Słowo „inicjujący” należy rozumieć tak jak w przypadku art. 2 pkt 9) rozporządzenia 2021/1060.	
41.	Art. 39 ust. 13	Niejasny zapis w odniesieniu do zapisu ust. 1, który wyraźnie określa zakres współpracy partnerów i wnoszenia określonego zasobu do projektu.	Należy usunąć zapis ust. 13 w brzmieniu: „Udział partnerów w projekcie partnerskim nie może polegać wyłącznie na wniesieniu zasobów, o których mowa w ust. 1”. Zapisy stoją w sprzeczności z zapisami ust. 1 określającego pełen zakres wnoszonych zasobów na potrzeby wspólnej realizacji projektu przez poszczególnych partnerów.	Wyjaśnienie: Wskazany przepis jest niezbędny w celu uniknięcia sytuacji, w której projekt partnerski byłby zawiązywany w celu ominięcia pzp (zamiast zamawiania robót, usług czy dostaw, „wnoszono by	

				zasoby”, a poza tym nie byłoby żadnego zaangażowania partnerów).	
42.	Rozdział 13 Art. 40. 1.	Należy doprecyzować, jakie przepisy będą precyzować wybór partnera prywatnego w celu realizacji projektu hybrydowego.		Wyjaśnienie: Przepis analogiczny do obowiązującego w obecnej perspektywie, nie budził wątpliwości.	
43.	Art. 41 ust. 9	W przypadku gdy beneficjentem projektu grantowego jest podmiot publiczny - czy istnieje możliwość wyłonienia przez beneficjenta operatora – pośrednika (firmę zewnętrzną), który by realizował zadania związane z przyznaniem grantów?	Formuła taka dotyczyła w ostatniej perspektywie finansowej projektów dotyczących wsparcia działalności eksportowej przez MŚP, gdzie beneficjentami były instytucje publiczne, ale zadania związane z przyznaniem grantów realizowane były poprzez podmioty zewnętrzne wyłonione w trybie zamówień publicznych.	Wyjaśnienie: Uwaga poza materią ustawową, kwestie wdrożeniowe i wątpliwości interpretacyjne należy zgłaszać na etapie wdrażania projektów, w odniesieniu do konkretnego przypadku.	
44.	Rozdział 14 Art. 44. 1.	W tym zapisie oraz w całej ustawie pojawia się pojęcie „właściwej instytucji”, która nie została zdefiniowana. W tym zapisie mowa jest o wyborze projektu, natomiast zgodnie z art. 73 rozporządzenia ramowego wyboru dokonuje IZ.	Należy zdefiniować pojęcie „właściwej instytucji”.	Wyjaśnienie. Pojęcie właściwej instytucji jest ugruntowane w prawie, jego rozumienie nie zmienia się w stosunku do perspektywy 2014-2020. Właściwą instytucją będzie instytucja zarządzająca, instytucja pośrednicząca lub wdrażająca, w zależności od podziału kompetencji w ramach programu operacyjnego. Może być to instytucja zarządzająca lub podległa.	
45.	Rozdział 14	Zapis odnosi się do zakazu żądania od beneficjenta dokumentów dostępnych w rejestrach publicznych posiadanych przez	Należy precyzyjniej określić podstawę prawną (wraz z odniesieniem do dziennika ustaw), ponadto wskazana ustawa o informatyzacji zawiera szeroki	Wyjaśnienie: Przepis analogiczny do	

	Art. 47. Pkt 1) b)	inne podmioty publiczne, do których właściwa instytucja ma dostęp w drodze elektronicznej na zasadach określonych w ustawie lub przepisach o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.	przekrój informacji, należy jasno wskazać odniesienie do artykułu tak, aby było jasne, że w skład tych rejestrów wchodzi też biuletyn informacji publicznej.	obowiązującego w obecnej perspektywie, nie budził wątpliwości.	
46.	Rozdział 14 Art. 48 ust. 1	<p><u>Proponowane brzmienie:</u></p> <p>Dokumenty i informacje przedstawiane przez wnioskodawców nie podlegają udostępnieniu przez właściwą instytucję w trybie przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2020 r. poz. 2176).</p>	<p>Powszechną praktyką jest, iż podmioty wnioskujące o udostępnienie w części bądź całości dokumentacji aplikacyjnej wykorzystują ją do przygotowania własnego wniosku o dofinansowanie.</p> <p>Należy zauważyć, że przygotowanie dokumentacji aplikacyjnej często wiąże się z ponoszeniem przez wnioskodawców określonych kosztów.</p> <p>Wyłączenie spod obowiązku udostępniania dokumentacji aplikacyjnej w trybie dostępu do informacji publicznej pozwoli chronić interesy wnioskodawców, a także może przełożyć się na większą adekwatność składanych wniosków w stosunku do potrzeb. Wnioski będą bardziej przemyślane i przystające do konkretnych uwarunkowań lokalnych i regionalnych, a nie będą stanowić tylko kalki rozwiązań zastosowanych przez beneficjentów w innym rejonie kraju.</p>	<p>Wyjaśnienie:</p> <p>Podstawową zasadą wdrażania programów operacyjnych jest zasada transparentności. Dlatego ograniczenie dostępu do informacji publicznej nie powinno być zasadą a jedynie sytuacją wyjątkową.</p> <p>Jednocześnie status informacji przedstawionych przez wnioskodawców może mieć walor informacji publicznej lub nie. Przyjęta konstrukcja przepisu uwzględnia tę sytuację. Nie blokuje dostępu do informacji publicznej tylko wskazuje, że informacja ta może zostać udzielona przez wnioskodawcę (a nie przez instytucję, która może znaleźć się w jej posiadaniu o ile rzeczywiście informacje posiadane przez wnioskodawcę będą stanowiły informację publiczną).</p>	
47.	Rozdział 14 Art. 48. Ust. 2	<p><u>Proponowane brzmienie:</u></p> <p>Dokumenty i informacje wytworzone lub</p>	jw.	<p>Wyjaśnienie:</p> <p>Podstawową zasadą</p>	

		przygotowane przez właściwe instytucje w związku z oceną dokumentów i informacji przedstawianych przez wnioskodawców nie podlegają, do czasu zakończenia postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania , udostępnieniu w trybie przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.		wdrażania programów operacyjnych jest zasada transparentności. Dlatego ograniczenie dostępu do informacji publicznej nie powinno być zasadą a jedynie sytuacją wyjątkową.	
48.	Art. 49 ust. 3	Proponuje się dodanie punktu w brzmieniu: „szacunkową kwotę środków przeznaczonych na dany nabór”.	To jedna z podstawowych informacji dla potencjalnych wnioskodawców, która pozwala im na zaplanowanie projektu co do jego skali etc.	Wyjaśnienie: Spełnienie postulatu gwarantują bezpośrednio przepisy art. 49 ust. 2 lit. d) rozporządzenia ogólnego.	
49.	Art.49	Proponuje się dodanie ust. w art. 49 projektu ustawy, który - wzorem obecnej ustawy - zapewni minimalny okres „karencji” między aktualizacją harmonogramu naboru wniosków a rozpoczęciem naboru. Dotyczy to naborów, które nie były pierwotnie przewidziane w harmonogramie lub ich data znacząca się zmieniła.	W obecnej ustawie w art. 49 ust. 3 znajduje się zapis, iż: „aktualizacja (harmonogramu) nie może dotyczyć naboru wniosków o dofinansowanie projektu w trybie konkursowym, którego przeprowadzenie zaplanowano w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące, licząc od daty aktualizacji”. To gwarantuje, w połączeniu z wymogiem 30 dniowym między opublikowaniem ogłoszenia o konkursie a rozpoczęciem naboru wniosków, iż potencjalny wnioskodawca będzie miał wystarczający czas na przygotowanie dokumentów, co jest szczególnie istotne w przypadku na przykład projektów inwestycyjnych. Zgodnie z zapisami w projekcie ustawy aktualizacja harmonogramu naborów ma się odbywać nie rzadziej niż na koniec kwartału. W skrajnej postaci może to prowadzić do sytuacji, w której na przykład „nowy” (nieuwzględniony wcześniej w harmonogramie) nabór zostanie rozpoczęty kilka dni po kwartalnej aktualizacji harmonogramu naborów, co może skutkować brakiem czasu na dobre przygotowanie wniosków o dofinansowanie	Wyjaśnienie: W projekcie ustawy na perspektywę finansową 2021-2027 zrezygnowano z takiego obowiązku. Po pierwsze w związku z tym, że harmonogram miał charakter wyłącznie indykatywny, a więc zdarzało się niejednokrotnie, że co innego było w harmonogramie a co innego w rzeczywistości. Po drugie ze względu na to, że będzie obowiązkowa aktualizacja co najmniej raz na kwartał (plus charakter „kroczący” a nie tylko na dany rok) a nie co najmniej raz na rok i wtedy można dokonać wszelkich zmian z	

			przez potencjalnych wnioskodawców.	<p>wyprzedzeniem, o których wiadomo.</p> <p>Po trzecie można dokonywać zmian częściej niż raz na kwartał, a więc właściwa instytucja troszcząc się o wnioskodawców może dokonać aktualizacji dotyczącej majowego naboru np. w lutym.</p> <p>Lepiej, aby informacja była nawet w ostatnim momencie, niż aby jej nie było. Oczywiście nic nie stoi na przeszkodzie, aby dotychczasowe zasady były stosowane jako dobre praktyki bez obowiązku prawnego.</p>	
50.	Rozdział 14 Art. 50. Ust. 1 pkt 2)	Zgodnie z Art. 52. Pkt. 1 wraz udostępnieniem formularza następuje nabór projektów, w związku z powyższym, aby beneficjent miał szansę się przygotować do złożenia wniosku proponuję zamiast udostępniania formularza w systemie, do informacji o naborze dołączyć wzór wniosku.		<p>Wyjaśnienie:</p> <p>Proponowane rozwiązania dają możliwość przygotowania się wnioskodawcy do złożenia wniosku o dofinansowanie w takim zakresie jak w latach 2014-2020.</p> <p>Okres ten nawet wydłużył się z 37 do 40 dni i obejmuje czas od momentu ogłoszenia (możliwość zapoznania się z formularzem) do końcowej daty naboru, w przypadku najkrótszego dopuszczanego</p>	

				terminu naboru.	
51.	Art. 50 ust. 3, art. 51 ust. 3	Należy uzupełnić informacje dotyczące trybu niekonkurencyjnego.	Brak jest wskazań dotyczących trybu niekonkurencyjnego oraz konieczności publikacji ogłoszeń o naborze, regulaminu naboru.	Wyjaśnienie: Ze względu zapewnienia jak największej swobody instytucjom w przypadku sposobu niekonkurencyjnego nie ma obowiązku publikowania ogłoszenia (choć można), zaś zakres regulaminu i obowiązek jego przekazania wnioskodawcy jest uregulowany w ustawie.	
52.	Art. 50 ust. 4	Proponuje się, by wśród informacji, które powinny znaleźć się w ogłoszeniu o naborze umieścić również inf.dot. kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w danych naborze.	To jedna z podstawowych informacji dla potencjalnych wnioskodawców, która pozwala im na zaplanowanie projektu co do jego skali etc. Informacja znajduje się w Regulaminie wyboru projektów, ale zasadnym byłoby ujęcie jej również w ogłoszeniu.	Wyjaśnienie: Kwota znajduje się w regulaminie, który jest elementem ogłoszenia. Nie ma potrzeby dublowania informacji w tym zakresie.	
53.	Art. 51	Zasadne jest wskazanie w regulaminie możliwości oraz o obligatoryjnych przyczynach przedłużenia naboru (innych, niż zmiana kryteriów).	Czytając obecne zapisy artykułu wydaje się, że można wydłużyć termin składania wniosków jedynie w przypadku zmiany kryteriów i to tylko w przypadku, gdy nie został złożony żaden wniosek.	Wyjaśnienie: Zgodnie z ust. 3 istnieje możliwość zmiany w zakresie terminu, niepowiązanej ze zmianą kryteriów. Oczywiście przy zachowaniu zasad horyzontalnych.	
54.	Art. 52 ust.1	Proponuję się w prowadzenie zmian w zapisach i utrzymanie w tym względzie dotychczasowej praktyki z obecnej ustawy wdrożeniowej 14-20.	Rozpoczęcie naboru wniosków o dofinansowanie powinno następować w określonym czasie od ogłoszenia konkursu, tak aby wnioskodawcy mogli zapoznać się z regułami konkursu i w sposób właściwy opracować zapisy projektu. Projekty często mają charakter partnerski, toteż istotne jest, aby dać również czas na wypracowanie optymalnych rozwiązań przy współpracy	Wyjaśnienie: Zgodnie z projektem, nabór (termin na składanie wniosków) trwa minimum 40 dni w przypadku konkurencyjnego sposobu wyboru projektów i	

			<p>wszystkich zaangażowanych podmiotów w przyszły projekt.</p> <p>Istotnym również elementem jest przeprowadzenie przez Instytucje spotkań informacyjnych dot. zasad i wymogów konkursowych. Nie określono, kiedy miałyby takie spotkanie mieć miejsce i czy w ogóle.</p> <p>Należy zastanowić się nad utrzymaniem dotychczasowego podejścia z perspektywy 14-20 w zakresie ogłoszenia konkursu/naboru.</p>	<p>rozpoczyna się z dniem ogłoszenia naboru (tryb konkurencyjny) albo z dniem przekazania regulaminu (tryb niekonkurencyjny).</p> <p>Projekt nie przewiduje okresu pomiędzy ogłoszeniem a rozpoczęciem naboru jak ma to miejsce obecnie w trybie konkursowym. Stąd wydłużenie naboru do 40 dni (obecnie od ogłoszenia o konkursie do zakończenia naboru jest minimum 37 dni – 30 plus 7 naboru).</p> <p>W zakresie spotkań informacyjnych właściwa instytucja może organizować je w każdej chwili, jeśli uzna to za zasadne.</p>	
55.	Rozdział 14; Art. 54.	Powinien się znaleźć zapis o maksymalnym terminie, jaki ma komisja na przeprowadzenie oceny projektów.	Brak zapisu może skutkować przeciągającą się procedurą oceny projektów, co może doprowadzić do sytuacji, w której po wyborze projektu do dofinansowania jego realizacja jest niemożliwa lub pozbawiona sensu.	<p>Wyjaśnienie:</p> <p>To jest kwestia wewnętrznych procedur dotyczących oceny a nie materia ustawowa.</p>	
56.	Rozdział 14; Art. 55.	Proponuje się <u> dodanie zapisu o treści:</u> „Termin, o którym mowa w ust. 2 nie może być krótszy niż 5 dni roboczych/7 dni i może zostać przedłużony na prośbę wnioskodawcy”.	Ustalenie minimalnego terminu wyeliminuje sytuacje wzywania wnioskodawcy w piątek do uzupełnienia wniosku w terminie 3 dni, co praktycznie wyklucza prawidłowe uzupełnienie wniosku oraz możliwość uzyskania zgody na przedłużenie terminu składania uzupełnień.	<p>Wyjaśnienie:</p> <p>To jest kwestia wewnętrznych procedur dotyczących oceny a nie materia ustawowa.</p>	
57.	Rozdział 14 Art. 55. 2.	W tym oraz innych zapisach ustawy pojawia się forma kontaktu z różnymi instytucjami	Należy zdefiniować pojęcie „drogi elektronicznej”.	<p>Wyjaśnienie:</p>	

		nazwana „drogą elektroniczną”. Jest to dość szerokie pojęcie należałoby je doprecyzować, szczególnie jeśli jest to związane z określonym skutkiem prawnym.		<p>Celowo użyto tak ogólnego pojęcia, aby umożliwić różne formy komunikacji, np. w ramach różnych systemów teleinformatycznych lub poza nimi, jeśli system nie będzie posiadał tego typu funkcjonalności.</p> <p>Wymuszenie określonej kwalifikowanej formy komunikacji skutkowałoby wydłużeniem procedur, często koniecznością działania poza systemem w którym aplikuje się o środki, skutkowałoby zwiększeniem obciążeń administracyjnych.</p>	
58.	Art. 55 ust. 2	<p>W art. 55 ust. 2 mowa, iż termin na korektę wniosku liczy się od dnia następującego po dniu przekazania wezwania.</p> <p>Należałoby zmienić na „po dniu skutecznego dostarczenia wezwania”.</p>	<p>Wezwanie do uzupełnień wysyłane jest drogą elektroniczną.</p> <p>Mogą być sytuacje, np. ze względów technicznych lub innych, wezwanie nie dotrze do wnioskodawcy. Z uwagi na powyższe, powinien być zapis o tym, że termin na korektę liczony jest od dnia następującego od dnia skutecznego otrzymania wezwania przez wnioskodawcę.</p>	<p>Wyjaśnienie:</p> <p>Podobne rozwiązanie funkcjonuje już obecnie w zakresie uzupełniania braków formalnych i oczywistych omyłek (obecny art. 43 ustawy wdrożeniowej) i w stosunku do niego nie są podnoszone podobne uwagi.</p> <p>Niniejsze rozwiązanie zostało wprowadzone ze względu na łatwość obliczania terminu na poprawę wniosku.</p>	
59.	Rozdział 14 Art. 56. Ust. 4	Zapis dotyczący formy przekazania informacji jest mało precyzyjny i wymaga	Forma pisemna może być też elektroniczna, dziś tworzy się dokumenty elektroniczne, które mogą przybrać formę papierową. Natomiast trudno	<p>Wyjaśnienie:</p> <p>Forma elektroniczna</p>	

		uporządkowania.	<p>byłoby wysłać drogą elektroniczną dokument papierowy, więc logiczne jest, że drogą elektroniczną może być przekazana informacja w formie elektronicznej.</p> <p>Inną kwestią jest doprecyzowanie drogi elektronicznej tak, aby miała ona swój prawny skutek.</p>	<p>oznacza w prawie formę równoważną z formą pisemną.</p> <p>Natomiast droga elektroniczna to np. wiadomość przesłana e-mailem, co jednocześnie trudno nazwać formą elektroniczną – droga elektroniczna to metoda komunikacji a nie forma dokonania czynności.</p>	
60.	Art. 56 ust. 6	<p>Proponujemy wprowadzenie zmian w rozdziale 14 art. 56 i 57, aby projekty spełniające kryteria nie były wskazywane jako ocenione negatywnie, a znajdowały się na liście projektów wskazanych do dofinansowania, poniżej progu alokacji. Dzięki takiemu rozwiązaniu będzie możliwe zastosowanie art. 51, pkt 7.</p>	<p>W rozdziale 14 wybór projektów, art. 51, pkt. 7 właściwa instytucja może zmienić regulamin wyboru projektów w zakresie kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów także po przeprowadzeniu postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania.</p> <p>Jednakże nie ma tzw. listy rezerwowej (z projektami spełniającymi kryteria, ale poniżej progu alokacji) ze względu na zastrzeżenie w art. 56, pkt 6, w którym projekty poniżej progu alokacji są ocenione negatywnie i zgodnie z zapisami ustawy art. 56 pkt. 7 wnioskodawca może jedynie wnieść protest.</p> <p>Należy zauważyć, że nawet w sytuacji zwiększenia alokacji, nie będzie możliwe dofinansowanie projektów, dla których dotychczas zabrakło środków z uwagi na ich status (negatywne).</p>	<p>Wyjaśnienie:</p> <p>Celem zwiększenia kwoty jest wybranie kolejnych projektów do dofinansowania (a więc zmiana ich statusu z negatywnych na wybrane).</p> <p>Regulacja w tym zakresie nie odbiega od rozwiązań na lata 2014-2020, które również nie wskazywały na pojęcie list rezerwowych.</p>	
61.	Art. 57 ust. 1	<p>„W przypadku projektów wybranych do dofinansowania w informacji podaje się również wysokość przyznanej kwoty dofinansowania wynikającą z wyboru projektu do dofinansowania.”</p> <p><u>Proponuje się zapis ten uzupełnić o informację dot. liczby uzyskanych punktów</u></p>	<p>W przypadku list projektów wybranych do dofinansowania w ramach poddziałań ZIT w RPO WM na lata 2014-2020 taka informacja zawsze się znajduje.</p>	<p>Wyjaśnienie:</p> <p>Informacja ta może obejmować również dane o punktach / wyniku oceny.</p> <p>Przepis jest ogólny, gdyż istnieje szereg ścieżek /</p>	

		przez projekty znajdujące się na liście projektów wybranych do dofinansowania.		form wyboru projektów.	
62.	Art. 61 ust.4	Proponuje się o odstąpienie od zapisu w ustawie.	Należy zaznaczyć, że toczące się postępowanie karne lub karne skarbowe nie powinno być postawą do odmowy zawarcia umowy o dofinansowanie lub odmowy podjęcia decyzji o dofinansowaniu projektu. Każda oskarżona osoba jest niewinna wobec przedstawianych jej zarzutów, dopóki wina nie zostanie jej udowodniona i stwierdzona prawomocnym wyrokiem Sądu. Może to naruszać zasadę domniemania niewinności, zapisaną w art. 42 ust. 3 Konstytucji RP.	<p>Wyjaśnienie:</p> <p>Zaproponowana regulacja jest regulacją wyjątkową. Przepis stanowi ochronę środków publicznych przed nieuczciwymi przedsiębiorcami, którzy na etapie ubiegania się o pomoc finansową korzystają lub korzystali z dofinansowania ze środków publicznych, nie tylko z udziałem środków europejskich, w sposób nieprawidłowy, skutkujący wszczęciem i prowadzeniem, postępowania karnego lub karnego skarbowego. Z uwagi na długotrwałość procedur i wielowątkowość takich postępowań, niejednokrotnie dochodzi do sytuacji, w której zanim dojdzie do ustalenia odpowiedzialności karnej w prawomocnym wyroku skazującym, te same lub powiązane podmioty i osoby ubiegają się o kolejne środki publiczne.</p> <p>Zgodnie z regulacją właściwa instytucja podejmuje decyzję o odmowie zawarcia umowy o dofinansowaniu albo</p>	

				odmówić podjęcia decyzji o dofinansowaniu tylko w uzasadnionych przypadkach. Decyzja ta nie może mieć cech dowolności, co oznacza, że musi być ona wyczerpująco uzasadniona. Instytucja obowiązana jest wykazać, mając na uwadze wąską interpretację tego pojęcia, z jakich powodów w taki, a nie inny sposób, skorzystał z tego uprawnienia i na czym polega w tej konkretnej sprawie "uzasadniony przypadek"	
63.	Rozdział 16; Art. 73.	<p><u>Proponuje się uzupełnienie zapisu ust. 1</u></p> <p>„W przypadku nieuwzględnienia protestu, negatywnej ponownej oceny projektu lub pozostawienia protestu bez rozpatrzenia na podstawie art. 64 ust. 3, art. 70 ust. 1 i art. 77 ust. 2 pkt 1, a także w przypadku nierozpatrzenia protestu w terminie wskazanym w art. 68 wnioskodawca może w tym zakresie wnieść skargę do sądu administracyjnego, zgodnie z art. 3 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325, z 2020 r. poz. 2299 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 54 i 159).”</p>	W art. 68 wskazano maksymalny termin na rozpatrzenie protestu, nie określono natomiast konsekwencji jego niedotrzymania wobec instytucji rozpatrującej protest.	<p>Wyjaśnienie.</p> <p>Jest to rozwiązanie (tj. określenie terminu na rozpatrzenie protestu, bez określenia konsekwencji jego niezachowania) analogiczne do aktualnie obowiązującego.</p> <p>Nie jest jasne, czemu miałyby to służyć i jakiego rodzaju rozstrzygnięcie sądu miałyby w takim przypadku zapaść? I co w takim przypadku działałoby się z protestem (zawieszenie procedury odwoławczej)? Takie rozwiązanie nie stanowiłoby żadnej wartości dodanej dla wnioskodawcy. Właściwa instytucja zamiast angażować się w</p>	

				<p>rozpatrywanie protestu musiałaby zaangażować się w postępowanie sądowe, którego spodziewany skutek dla wnioskodawcy nie jest dla nas jasny. Zwracamy przy tym uwagę, że także terminy wskazane dla sądu na rozpatrzenie skargi są terminami instrukcyjnymi.</p> <p>Instrumentem dyscyplinującym na poziomie ppsa, wobec organów, które nie działają w określonych terminach, jest grzywna. Jednak zastosowanie tego instrumentu mogłoby prowadzić do swego rodzaju patologii, w której właściwa instytucja rezygnowałaby z rzetelnego rozpatrzenia protestu na rzecz szybkiego skierowania negatywnego rozstrzygnięcia w zakresie protestu na etap sądowy procedury odwoławczej, po to, aby uniknąć negatywnych dla siebie konsekwencji.</p>	
64.	Rozdział 16 Art. 77 ust. 2	Zapis tego artykułu wskazuje, że IZ może wydać środki przeznaczone na procedurę odwoławczą.	Biorąc pod uwagę wydłużające się procedury sądowe może się okazać, że Beneficjent mimo wygranej w sądzie może nie uzyskać dofinansowania, co przekłada się wprost na jego straty finansowe (przygotowanie projektu, koszty sądowe itp.). IZ powinna mieć zabezpieczone środki na odwołanie do momentu rozstrzygnięcia sprawy sądowej.	<p>Wyjaśnienie:</p> <p>Kwestia zarządzania alokacją w ramach poszczególnych działań programu nie jest materią ustawową, tylko należy do kompetencji właściwych instytucji.</p>	

65.	Rozdział 17 Eksperci Art. 80. 1.	Ten zapis wskazuje na możliwość zatrudnienia przez instytucje odpowiedzialne za fundusze ekspertów, przy czym brakuje konkurencyjnej procedury wyboru tych ekspertów.	Fundusze UE to również środki publiczne i ich wydatkowanie powinny być w przejrzysty sposób wydawane.	Wyjaśnienie: Uwaga niejasna. Rozwiązanie funkcjonuje w perspektywie 2014-2020 i nie było kwestionowane.	
66.	Rozdział 17; Art. 81 ust. 1	<u>Należy zmienić treść zapisu na:</u> "Właściwa instytucja prowadzi wykaz ekspertów, który jest zamieszczany na jej stronie internetowej oraz na portalu."	Art. 80 ust. 3 stanowi "Właściwa instytucja może wyznaczyć <u>wyłącznie eksperta wpisanego do wykazu ekspertów</u> ", stąd właściwa instytucja musi a nie "może" prowadzić wykaz ekspertów.	Wyjaśnienie: W perspektywie finansowej 2021-2027 ustawodawca zrezygnował z obowiązku wiązania wykazu ekspertów z konkretnym programem. Eksperti przypisywani są do określonych dziedzin, co oznacza, iż nie zostają przydzieleni do jednego programu. Umożliwiono tym samym nawiązywanie współpracy z ekspertami wpisanymi do wykazu instytucji w innym programie, bez dodatkowej potrzeby weryfikacji eksperta, albo wpisywania go na kolejny wykaz. Celem regulacji jest jak najłatwiejsze włączanie ekspertów do realizacji zadań i zwiększenie ich dostępności dla instytucji. Tym samym ekspert musi widnieć na wykazie natomiast instytucja, która korzysta z jego usług nie musi prowadzić wykazu	

				ekspertów.	
67.	Art. 84	Proponuje się rozważenie usunięcia tego zapisu, chyba że jego pojawienie się w projekcie ustawy wynika z przepisów prawa.	Wyjaśnienia wymaga jakie przesłanki stoją za umieszczeniem takiego zapisu w projekcie ustawy. Czy wynika to z wymogów rozporządzeń, wytycznych, regulacji krajowych?	<p>Wyjaśnienie:</p> <p>Celem regulacji jest zapewnienie przejrzystego sposobu wydawana Funduszy UE, są to środki publiczne i ich wydatkowanie powinno być transparentne.</p> <p>Regulacja zapewni informację w pełnym zakresie o korzystaniu z usług ekspertów (wybór projektu, realizacja projektu, procedura odwoławcza).</p> <p>Rozwiązanie to jest również zasadne z uwagi na rezygnację przez ustawodawcę z obowiązku wiązania wykazu ekspertów z konkretnym programem. Eksperci przypisywani są do określonych dziedzin, co oznacza, iż nie zostają przydzieleni do jednego programu. Tym samym publikacja takiej informacji zapewni przejrzystość procesu korzystania z usług ekspertów przy angażowaniu ekspertów z wykazu prowadzonego przez instytucję w innym programie.</p>	
68.	Art. 108	Dodanie punktu 9 określającego podmiot odpowiedzialny za przygotowanie oraz	Przepis byłby uzupełnieniem luki prawnej, która funkcjonuje w ustawie od początku jej	Uwaga nieuwzględniona. Propozycja poza zakresem	

		przyjęcie programu rozwoju w przypadku jego opracowywanie w ramach form współpracy określonych w art. 64, 74 lub 84 ustawy o samorządzie gminnym, co jest potencjalnie możliwe w przypadku, gdy jest to program rozwoju do Strategii Rozwoju Ponadlokalnego.	obowiązywania. Nowelizacja ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju z sierpnia 2020 r. wprowadza możliwość przygotowania "programów rozwoju" do strategii ponadlokalnych (nowy art. 15 ust. 4 pkt 2 <i>uozppr</i>). Natomiast nie wprowadziła do art. 19 procedury ich opracowywania i przyjmowania w przypadku przygotowania ich przez związek, porozumienie lub stowarzyszenie jst. Wprowadzenia tej procedury nie przewiduje także obecnie rozpatrywana nowelizacja, choć jest to wysoce wskazane.	przedmiotowym projektowanej ustawy.	
69.	Art. 108 pkt 5 – art. 14 lk ust. 3	Powinna zostać określona minimalna liczba członków komitetu monitorującego rekrutujących się spośród ogólnopolskich organizacji jednostek samorządu terytorialnego tworzących stronę samorządową Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.	W chwili obecnej odpowiednio liczna reprezentacja strony samorządowej w Komitecie Monitorującym KPO nie jest w żaden sposób zagwarantowana. Zgodnie z projektem o składzie komitetu będzie decydował w dużej mierze Minister Funduszy i Polityki Regionalnej. Ustawa wskazuje proporcje składu KM – ma on się składać w połowie z przedstawicieli rządu i w połowie z przedstawicieli pozostałych sektorów. Niemniej to minister określi ilu członków będą mieli do dyspozycji przedstawiciele samorządu terytorialnego, ilu przedstawiciele związków zawodowych i przedstawiciele pracodawców a ilu organizacji pozarządowych.	Wyjaśnienie Nie jest jasne co oznacza sformułowanie odpowiednio liczna reprezentacja strony samorządowej. Zgodnie z zapisami ustawy samorząd oraz partnerzy społeczni i gospodarczy, a także organizacje pozarządowe stanowią połowę składu KM. oznacza to, że konieczne będzie zapewnienie zrównoważonego udziału każdej z trzech stron.	
70.	Art. 108 pkt 5 – art. 14 lk ust. 5	Przedstawiciele strony samorządowej, reprezentanci organizacji związkowych, pracodawców oraz organizacji pozarządowych powinni stanowić co najmniej 2/3 składu Komitetu Monitorującego.	Zgodnie z postulatami strony samorządowej przekazywanymi podczas prac zespołu ds. wdrażania KPO przy Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, którego spotkania odbywały się w maju i czerwcu 2021 r. członkowie Komitetu Monitorującego powinni się rekrutować po równo spośród przedstawicieli strony rządowej, samorządowej i przedstawicieli organizacji pozarządowych, pracowników i pracodawców.	Uwaga nieuwzględniona. Realizacja wszystkich reform i zdecydowanej ilości inwestycji leży w gestii administracji rządowej, która w związku z tym powinna być odpowiednio licznie reprezentowana w KM KPO.	

			Organizacje pozarządowe przedstawiły propozycję, aby tylko 1/6 składu komitetu monitorującego rekrutowała się spośród przedstawicieli strony Rządowej.		
71.	Art. 108 pkt 5 – art. 14 lk ust. 9 i 10	Wykreślenie art. 14 lk ust. 10	<p>Sankcja w postaci dorozumianej „rezygnacji” z posiadania reprezentacji w Komitecie Monitorującym za uchybienie terminu jego wyznaczenia jest zbyt daleko idąca.</p> <p>W związku z tym, że tylko 1 ciało (strona samorządowa KWRiST) jest uprawniona do wyznaczenia reprezentantów korporacji samorządowych może to doprowadzić do całkowitej nieobecności przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego w Komitecie Monitorującym KPO.</p>	Uwaga uwzględniona	
72.	Art. 108 pkt 5 – art. 14 lk ust. 12	Zadania Komitetu Monitorującego powinny być poszerzone o możliwość kontroli sposobu określania zasad wyboru przedsięwzięć do objęcia wsparciem ze środków KPO i badania na ile dostęp do tych środków jest równy dla poszczególnych beneficjentów.	Obecnie zadania KM są opisane w taki sposób, że nie będzie on miał właściwie żadnej możliwości kontroli sposobu określania zasad i równego dostępu do środków rozdysponowywanych w ramach KPO. Wybór przedsięwzięć do realizacji w ramach zaplanowanych w KPO „inwestycji” będzie należał do dyskrecjonalnych zadań tzw. instytucji odpowiedzialnych za realizację inwestycji (instytucji rządowych).	Wyjaśnienie: Proponujemy wpisanie jako zadanie KM, działania typu następczego, tj. analizowanie jak w praktyce realizowane są w KPO zasady wyboru przedsięwzięć i równego traktowania podmiotów, o których mowa art 14Iza	
73.	Art. 108 pkt 5) – art. 14 II ust. 4 w związku z art. 14 II ust. 2 pkt 2	Podniesienie kwoty limitu wsparcia o charakterze bezwrotnym, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 do co najmniej 20 mld zł.	W ustawie określono bardzo niski, nieprzekraczalny limit dla zamiany wsparcia zwrotnego na bezwrotne. Pułap ten określono na 1,8 mld PLN, podczas gdy pula pożyczkowa, o którą wnioskuje Polska to już dziś ponad 50 mld zł (ok. 25 mld mają stanowić pożyczki dla beneficjentów z sektora samorządowego).	Uwaga nieuwzględniona	

			Należy również pamiętać, że jako kraj ciągle mamy możliwość ubiegania się dodatkowo o ponad 100 mld zł pożyczek.		
74.	Rozdział 19; Art. 108; pkt. 5 Plan rozwojowy Art. 14lzc (str. 105)	Należy określić maksymalny termin w jakim dokonywana będzie ocena przedsięwzięć.		Uwaga nieuwzględniona. Termin oceny przedsięwzięć może się znacząco różnić w zależności od rodzaju inwestycji. Dlatego też zostanie określony przez instytucje odpowiedzialne za realizację inwestycji, które najlepiej potrafią określić ile czasu potrzeba na przeprowadzenie rzetelnej oceny	
75.	Rozdział 4a Pobrexitowa rezerwa dostosowawcza Art. 24a. ust. 2	Zapis ten mówi możliwości przekazania pobrexitowej rezerwy na rzecz Łódzkiej specjalnej strefy ekonomicznej.	Takie rozwiązanie należałoby uzasadnić.	Uwaga nieuwzględniona. Stosowne wyjaśnienie zostało przedstawione w uzasadnieniu do projektu.	